

Svamp och insektsförsök i stråsäd och åkerbönor 2011

Gunilla Berg och Mariann Wikström, Jordbruksverket, Växtskyddscentralen, Alnarp
E-post: gunilla.berg@jordbruksverket.se

Sammanfattning

- I höstvete var angreppen av svartpricksjuka medelstarka. Angreppen utvecklades ganska sent och enkelbehandling gick bra. Effekten av den upprepade behandlingen har dock varit större och den strategin var den lönsammaste. Vid behandlingar före axgång har Proline bäst effekt mot svartpricksjuka av de registrerade produkterna, men Prolines effekt förstärks vid blandning med Sportak. Behandlingens mervärde syns både i merskörd och ökad lönsamhet. Vid behandlingar i axgång har behandlingar med Proline eller Armure likvärdig effekt. Upprepade behandlingar där Proline följs av Armure har gett bra resultat. Bäst effekt mot svartpricksjuka i försöken hade de nya, ej registrerade produkterna, AviatorXpro, LV2011 och Bell. Tillsats av strobilurin gav små skördeökningar och var inte lönsamt, vilket beror på frånvaro av rost i försöken.
- Gulrost förekom och anmärkningsvärt för året är starka angrepp i tidigare ej mottagliga sorter som Audi och Kranich. Gulrost förekom även i rågvete (Dinaro), men i svampförsöket stagnerade angreppen och merskördarna blev måttliga.
- I vårkornförsöken var svampangreppen små, men en regnig sommar medförde att merskördar runt 0,4 ton per hektar erhöles och bekämpning var oftast lönsam. I höstkornsförsöken var angreppen mycket små och skördeökningarna för svampbekämpning blev marginella (cirka 0,25 ton per hektar) och var därmed olönsamma.
- I malkorn överskreds gränsvärdet 0 procent av brända, missfärgade kärnor i många fält. Resultat från två svampförsök visade att bekämpning inte minskade angrepp, utan snarare gav tendens till ökning av förekomsten.
- Det blev ett kraftigt angrepp av chokladfläcksjuka i åkerbönona. Behandling med Signum resulterade i ett lägre angrepp och senare bladfall. Hög dos Signum två veckor efter begynnande blomning resulterade i högst skörd.

Försöken 2011

Försöken har bekostats av Skåneförsöken, SLF, Jordbruksverket, BASF, DuPont, Bayer CropScience, Gullviks, Makhteshim Agan, Nordisk Alkali och Syngenta. Lönsamhetsberäkningar har gjorts i flertalet serier. Använda priser och kostnader finns redovisade längst bak i försöksboken.

Resultat

I höstvete redovisas resultat från serierna L15-1011, L15-1050 och L15-1071. I rågvete från L15-2011, råg från L15-2015, vårkorn från L15-4010B och i höstkorn från L15-4510. I åkerbönor redovisas resultat från svampförsök i serien L15-6050 och från ett insektsförsök, L13-6060.

För enskilda försöksresultat hänvisas till www.skaneforsoken.nu eller www.slu.se/faltforsk (pdf-filer).

Preparat som ingår i försöken – förkortningar, kursiv stil för ej registrerade preparat

A=Amistar (azoxystrobin)

Ac=Acanto (picoxystrobin)

Ar=Armure (propikonazol+difenokonazol)

Av=AviatorXpro (bixafen+protiokonazol)

B=Bell (boskalid+epoxikonazol)

Bo=Bontima (cyprodinil+isopyrazam)

Bu=Bumper (propikonazol)

C=Comet (pyraklostrobin)

Cr=Credo (picoxystrobin+klortalonil)

J=Jenton(Comet Plus)

(pyraklostrobin+fenpropimorf)

Del=Delaro (protiokonazol+trifloxystrobin)

F=Forbel (fenpropimorf)

Fl=Flexity (metrafenon)

K=Kayak (cyprodinil)

O=Opus (epoxikonazol)

P=Proline (protiokonazol)

Sp=Sportak (prokloraz)

St=Stereo (propikonazol + cyprodinil)

T=Tilt 250 EC (propikonazol)

Te=Tern (fenpropidin)

TT=Tilt Top (propikonazol+fenpropimorf)

Up=Upstream (cyflufenamid)

LV2011 – epoxikonazol+ isopyrazam.

Åkerbönor

L15-6050A. Strategi för svampbekämpning i åkerböna (1 + 4 försök)

Försöksvärd i Skåne

L Håkansson, Västergård, Tågarp
sort: Alexia

Den rikliga nederbörden i juli och augusti medförde att angreppen av chokladfläcksjuka blev mycket kraftiga. Alla Signumbehandlingarna resulterade i ett lägre angrepp av chokladfläcksjuka. I försöksserien ingick även fyra försök i Mellansverige, varav två i Västergötland och två i Östergötland. I det skånska försöket kunde man inte se någon

signifikant skillnad i angrepp mellan de olika doserna eller behandlingstidpunkterna. I medelvärdet för alla fem försöken var det ett signifikant lägre angrepp efter bekämpning vid den andra tidpunkten (två veckor efter begynnande blomning). Däremot var det ingen större skillnad i angrepp mellan de båda doserna av Signum. Den högsta dosen resulterade dock i den högsta skörden. Chokladfläcksjukan orsakade ett kraftigt bladfall och en tydlig effekt av svampbekämpningen kunde ses vid gradering av kvarvarande blad. De båda sena bekämpningarna med Signum resulterade i ett signifikant större antal kvarvarande blad i de fem försöken.

Tabell 8. L15-6050A Åkerbönor. Skörd och merskörd, ton/ha. Fem försök i M-, E- och R-län

Behandling	Dos kg/ha vid DC		Skörd och merskörd, ton/ha			Nettomerintäkt kr/ha medel 5 f
	61	71	Tågarp	Medel 5 f	Rel tal	
Obehandlat			5,14	4,81	100	0
Signum	0,5		0,12	0,31	106	-30
Signum	1,0		0,23	0,49	110	-10
Signum		0,5	0,20	0,44	109	210
Signum		1,0	0,44	0,63	113	230
LSD			ns	0,24		ns

Tabell 9. L15-6050A Åkerbönor. Sjukdomsangrepp och gradering av kvarvarande blad. Fem försök i M-, E- och R-län

Behandling	Dos kg/ha vid DC		Chokladfläcksjuka % bladyta övre 1/3 av plantan		Kvarvarande blad %	
	61	71	Tågarp	Medel 5 f	Tågarp	Medel 5 f
Obehandlat			41,9	54,9	1,8	9,1
Signum	0,5		20,0	42,9	4,1	16,9
Signum	1,0		12,5	41,5	10,3	18,0
Signum		0,5	17,5	33,9	11,3	35,6
Signum		1,0	12,5	28,7	20,0	46,0
LSD			18,1	7,1	7,1	10,4